

ПОНОВО ПРОЧИТАТИ: БЕЛЕШКЕ О ИЗДАЈИ И ПРОКЛЕТСТВУ

Сузе Јуде Искаротског

Чим му је видео лице Макарије је схватио да је то оно које је годинама тражио, лице Јуде Искаротског. Напунио му је дланове златницима, нахранио га у хану Мушовића и одвео у цркву. Седам дана је Макарије Лазовић сликао лице Јуде Искаротског и седам дана је његов модел плакао. „Зашто плачеш?” упитао га је Макарије седмог дана. „Прије двадесет година послужио сам ти као модел за младог Исуса”, одговорио је бедник

Пише: Небојша Јеврић

Живописац и луталица Макарије Лазовић, после много година враћајући се са Свете Горе, стигао је у Бијело Поље, у Лимску долину, у долину спаљених цркава и манастира. Двадесет година раније је Макарије Лазовић управо одатле, из Лимске долине, кренуо на далека путовања. Стигао је до Цариграда, видео Јерусалим и Одесу. Пре двадесет година Макарије је почео рад на живопису Никољачке цркве и све је насликао сем лица Христовог, лица малог Христа у рукама Богородице. И све је насликао Макарије сем лика Јуде Искаротског.

Три месеца је тражио дечака чије би му лице као модел за малог Исуса послужило. И нашао га је и насликао Макарије, али лица која би му послужила као модел за Јуду Искаротског нашао није. Кренуо је у свет са четкама и бојама у ранцу, кренуо је да тражи Јуду Искаротског. Двадесет година је тражио лице своје идеје, своје метафоре, тражио је Јуду Искаротског, а нашао га није.

Постао је богат и славан. После двадесет година вратио се у Лимску долину. Кренуо је према Никољачкој цркви и у дворишту цркве угледао бедника како седи са флашом вина на свежој хумци. Чим му је видио лице Макарије је схватио да је то оно лице које је годинама тражио, лице Јуде Искаротског. Напунио му је дланове златницима, нахранио га у хану Мушовића и одвео у цркву. Седам дана је Макарије Лазовић сликао лице Јуде Искаротског и седам дана је његов модел плакао.

„Зашто плачеш?“ упитао га је Макарије седмог дана. „Дао сам ти новац, нахранио сам те.“

„Прије двадесет година послужио сам ти као модел за младог Исуса“, одговорио је бедник.

Макарије Лазовић, посљедњи представник византијске школе сликарства у нас, како о њему пише Лазар Трифуновић, блаженопочивши је више од двеста година. Иза њега остале су многе иконе у Високим Дечанима, у Милешеви, широм земље Расције, потоњег Санџака. Остала је прича о Јуди Искаротском. Остала је прича о Издаји.

У ТАМНИЦИ ЗБОГ ЛЕЊОСТИ

Издајнике смо увек тражили негде далеко, у историји, негде у прекоморским земљама, никада, или готово никада, ту у нашој близини, ту међу нама.

Онај што беше прототип за малог Исуса је издао своје биће и завршио као Јуда Искаротски.

Бојим се да је то судбина српског народа.

Толики покрети у српској историји почињали су боголико а завршавали у издаји.

Ако се издаја награђује, онда она постаје доминантан модел понашања.

Нема робијаша који се ове приче не сећа:

„А што си ти, јадан не био, дошао на Голи оток?“

„Због лењости!“

„Ми због Руса, а ти због лењости, не може бити?“

„Враћајући се једне вечери са посла, свратим са комшијом на ракију. Попијемо по три и велимо не ваља директор. Пописмо кватер и ни председник општине нам више ваљао није. Кад смо испразнили флашу, стигосмо до Републике. Враћам се ја кући, а оно пада неки снег, нека лапавица, и ја све мислим да ли да одем ноћас да га пријавим или да ујутру одем. И какав сам лењ, кажем, хајде, отићи ћу ујутру. И само што сам легао, ето ти њих по мене.“

ОВЕРА ГРДНИХ ВРЕМЕНА

Али оно што се сада дешава разликује се од свега.

Данас се они који су колаборационисти прве категорије поносе тиме.

Био је некакав Лилке у немачком културном центру. Сећам се колега који су његов број телефона знали напамет и са висине гледали на све оне који нису знали за тог Лилкеа.

И то у време док је беснео отаџбински рат.

Чему то фолирање?

Хрвати подигли споменик Геншеру.

Арнаути дали трг Клинтону. Шта ми чекамо?

Довели смо шпанског тренера. Клементе нам је показао како треба да се ради.

Што онда не бисмо увезли неколико министара? Да нам покажу како се ради. Фино да нам поставе Владу, и да почнемо да живимо као сав нормалан свет.

„Примићемо вас у Европу кад вас окупирамо”, рекао ми је један мозгоња из Европе у Клубу књижевника.

И да се генерал којем су долари испадали из тренерке на Ибарској магистрали прогласи за народног хероја. Да му се подигне споменик и да деца уче о њему у школи. Том јунаку који је са брда гађао градове, сада је већ сумњиво по чијем наређењу, да се српски народ одужи као народном хероју.

Тако.

Макарије Лазовић данас не би морао дуго да тражи. <

(Колумне Небојше Јеврића можете читати сваког четвртка у дневнику *Курир*, одакле смо, уз дозволу аутора, пренели и овај текст)